

پرسش ۱۷۷: چه کسی ابلیس لعنت الله علیه را می‌کشد؟

سؤال / ۱۷۷: **فی روایة أن القائم یقتل إبلیس (لعنه الله)، و فی روایة أن رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) یقتل إبلیس (لعنه الله) فما هو الصحیح؟**

در روایتی است که قائم، ابلیس (لعنه الله) را می‌کشد، و در روایتی دیگر آمده که پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) ابلیس (لعنه الله) را می‌کشد. کدام یک صحیح است؟

فعن وهب بن جمیع مولى إسحاق بن عمار، قال: سألت أبا عبد الله (عليه السلام) عن قول إبلیس: (رب فأَنْظِرْني إلى يوم یبعثون * قال فانك من المنظرین إلى يوم الوقت المعلوم)، قال له وهب: جعلت فداك أي يوم هو؟ قال: (یا وهب أتْحَسِب أنه يوم یبعث الله فیهِ الناس؟ إن الله أنظره إلى يوم یبعث فیهِ قائمنا، فإذا بعث الله قائمنا كان فی مسجد الكوفة، وجاء إبلیس حتی یجثو بین یدیه علی ركبته فیقول: یا ویله من هذا الیوم فیأخذ بناصيته فیضرب عنقه، فذلك يوم الوقت المعلوم) ([756]).

از وهب بن جمیع غلام اسحاق بن عمار روایت شده است: از اباعبدالله (علیه السلام) از سخن ابلیس (قال رَبِّ فَأَنْظِرْني إلى یوم یُبْعَثُونَ * قالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ * إلى یومِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ) (گفت: ای پروردگار من! مرا تا روزی که از نو زنده شوند مهلت ده * گفت: تو از مهلت‌یافتگانی، * تا آن روز معین معلوم) پرسیدم، وهب به ایشان عرض کرد: فدایت گردم! منظور کدام روز است؟ فرمود: «ای وهب! آیا گمان می‌کنی آن روز، روزی است که مردم برانگیخته می‌شوند؟ خداوند تا روزی که قائم ما در آن برانگیخته می‌شود به او فرصت داده است. پس هرگاه خدا قائم ما را برانگیزد، او در مسجد کوفه است. ابلیس می‌آید تا در برابر او زانو می‌زند و می‌گوید: ای وای از این روزگار! از این روز! حضرت، موی پیشانی او را می‌گیرد و گردنش را می‌زند؛ این روز، روز وقت معلوم است.» ([757]).

و عن عبد الكريم بن عمرو الخثعمي، قال: سمعت أبا عبد الله (عليه السلام) يقول: (إن إبليس قال: أنظرني إلى يوم يبعثون فأبى الله ذلك عليه فقال إنك من المنظرين إلى يوم الوقت المعلوم فإذا كان يوم الوقت المعلوم، ظهر إبليس لعنه الله في جميع أشياعه منذ خلق الله آدم إلى يوم الوقت المعلوم وهي آخر كرة يكرها أمير المؤمنين (عليه السلام) فقلت: وإنما لكرات؟ قال: نعم، إنها لكرات وكرات ما من إمام في قرن إلا ويكر معه البر والفاجر في دهره حتى يدبيل الله المؤمن من الكافر. فإذا كان يوم الوقت المعلوم كر أمير المؤمنين (عليه السلام) في أصحابه وجاء إبليس في أصحابه، ويكون ميقاتهم في أرض من أراضي الفرات يقال له: الروحا قريب من كوفتكم، فيقتتلون قتالا لم يقتتل مثله منذ خلق الله عز وجل العالمين فكأنني أنظر إلى أصحاب علي أمير المؤمنين (عليه السلام) قد رجعوا إلى خلفهم القهقري مئة قدم وكأنني أنظر إليهم وقد وقعت بعض أرجلهم في الفرات. فعند ذلك يهبط الجبار عز وجل في ظلل من الغمام، والملائكة، وقضي الأمر رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم) أمامه بيده حربة من نور فإذا نظر إليه إبليس رجع القهقري ناكصا على عقبيه فيقولون له أصحابه: أين تريد وقد ظفرت؟ فيقول: إنني أرى ما لا ترون إنني أخاف الله رب العالمين، فيلحقه النبي (صلى الله عليه وآله وسلم) فيطعنه طعنة بين كتفيه فيكون هلاكه وهلاك جميع أشياعه، فعند ذلك يعبد الله عز وجل ولا يشرك به شيئا ويملك أمير المؤمنين (عليه السلام) أربعا وأربعين ألف سنة حتى يلد الرجل من شيعة علي (عليه السلام) ألف ولد من صلبه ذكرا وعند ذلك تظهر الجنتان المدهامتان عند مسجد الكوفة وما حوله له بما شاء الله) ([758]).

از عبدالكريم بن عمرو خثعمي نقل شده است: از امام صادق (عليه السلام) شنيدم كه مي فرمود: «ابليس به خداوند عرض كرد: (مرا تا روزی كه برانگيخته می شوند، مهلت ده). خداي سبحان خواسته ی او را نپذيرفت و فرمود: (تو از مهلت داده شدگانی * تا روز وقت معلوم). زمانی كه روز وقت معلوم فرا رسد ابليس لعنت الله عليه با تمام هوادارانش از زمان آفرینش حضرت آدم تا آن روز پديدار می شود، آن هنگام آخرين رجعتی است كه اميرالمؤمنين (عليه السلام) انجام می دهد. به آن حضرت عرض كردم: رجعت چندین بار صورت می گیرد؟ فرمود: آری، رجعت چندین و چندین بار است. هيچ امام و پیشوایی در هيچ قرنی نیست مگر اين كه افراد مؤمن و نيكوكار و انسان های تبهكار زمان خودش با او رجعت می کنند، تا خداوند به وسيله ی مؤمن از كافر انتقام

بگیرد. آن زمان که روز معلوم فرا برسد، امیرالمؤمنین با یاران خود رجعت دارد و ابلیس و هوادارانش نیز می‌آیند، و میعادگاه آنان در زمینی از زمین‌های فرات است به نام «روحا» که نزدیک کوفه‌ی شما قرار دارد. آنان با یکدیگر چنان نبردی می‌کنند که از زمانی که خداوند جهانیان را آفریده، بی‌سابقه است. گویی به یاران امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) می‌نگرم که صد گام به عقب برمی‌گردند و عقب‌نشینی می‌کنند و گویی می‌بینم که قسمتی از پاهای آنان داخل فرات شده است. در این هنگام جبار عزوجل (فِي ظُلَلٍ مِنَ الْغَمَامِ وَالْمَلَائِكَةُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ) (با فرشتگان در زیر سایبانی از ابر نزدشان بیاید و کار یکسره شود) فرود می‌آید و رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) سلاحی از نور در دست دارد. هنگامی که ابلیس به آن حضرت می‌نگرد به عقب برمی‌گردد و عقب می‌نشیند. یارانش به او می‌گویند کجا می‌خواهی بروی و حال آن‌که تو پیروز شده‌ای؟ ابلیس می‌گوید: (إِنِّي أَرَى مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ) (من چیزی را می‌بینم که شما نمی‌بینید. من از خدا پروردگار جهانیان بیم دارم). رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) با او درگیر می‌شود و حربه‌ای میان دو کتف او فرود می‌آورد که هلاکت ابلیس و هلاکت تمام هواداران او را در پی خواهد داشت. در این زمان، فقط خدای عزوجل عبادت می‌شود و به او شرک ورزیده نمی‌شود و امیرالمؤمنین (علیه السلام) مدت چهل و چهار هزار سال حکومت می‌کند تا آن‌جا که از هر مرد شیعه و پیرو علی (علیه السلام) هزار فرزند پسر به وجود می‌آید، و در این هنگام دو باغ سرسبز سیاه‌فام (الجناتان مدهامتان) در کنار مسجد کوفه و اطرافش آن‌گونه که خدا بخواهد پدیدار می‌گردد. [759]

الجواب :

بسم الله الرحمن الرحيم

والحمد لله رب العالمين، وصلى الله على محمد وآل محمد الأئمة والمهديين

القتلة الأولى: في ظهور القائم (عليه السلام)، والقيامة الصغرى في هذه الدنيا،

حيث يقتله القائم في مسجد الكوفة عند ظهور الحق، ويلقيه في هاوية الجحيم.

پاسخ:

بسم الله الرحمن الرحيم

والحمد لله رب العالمين، و صلى الله على محمد و آل محمد الاثمة و المهديين و سلم تسليماً.

اولين قتل، هنگام ظهور حضرت قائم (عليه السلام) و قيامت صغرى در اين دنيا صورت مى گيرد، كه به هنگام ظهور حق، حضرت قائم او را در مسجد كوفه مى كُشد و در هاويهى جحيم مى افكند.

والقتلة الثانية: في الرجعة (في الأولى) التي تبدأ بعد انقضاء ملك المهدي الثاني عشر حيث يرجع عليه الحسين بن علي (عليه السلام)، ويرجع علي بن أبي طالب (عليه السلام) وكل من محض الإيمان محضاً وكل من محض الكفر محضاً ويرجع إبليس (لعنه الله) أيضاً لأنه ممن محض الكفر محضاً ويقتله رسول الله (صلى الله عليه و آله و سلم) كما في الرواية الثانية.

دومين قتل، در رجعت (در اولی) است كه پس از به پايان رسيدن زمان حكومت مهدي دوازدهم كه در آن زمان حسين بن علي (عليه السلام) و علي بن ابى طالب (عليه السلام) و هر كس كه ايمان خالص و هر كس كه كفر خالص داشته باشد، رجعت مى كند، صورت مى گيرد. ابليس (لعنه الله) نيز در آن زمان رجعت مى كند زيرا وى جزو كسانى است كه كفر خالص دارند، و همان طور كه در روايت دوم آمده، پيامبر خدا (صلى الله عليه و آله و سلم) او را مى كُشد.

[756] - بحار الأنوار : ج 60 ص 254.

[757] - بحار الأنوار: ج 60 ص 254.

[\[758\]](#) - بحار الأنوار ج 35 ص 42.

[\[759\]](#) - بحار الانوار: ج 35 ص 42.